

Джага А.*

ВПЛИВ ALBA НА ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ЛАТИНСЬКІЙ АМЕРИЦІ

На сьогодні у світі існує чимало інтеграційних об'єднань, базисом для яких виступає економічний інтерес. Неофункціоналізм, який ще в другій половині ХХ ст. в Європі говорив про прагматичність і домінування економічних інтересів над політичними, в тій чи іншій формі сьогодні є задіяним в більшості інтеграційних об'єднань у всьому світі. ALBA є унікальною інтеграційною організацією тому що відкидає прагматизм і на перше місце ставить поняття справедливості і взаємодопомоги. Для розвитку і зміцнення економіки будь-якої країни необхідним пунктом є ефективна співпраця з іншими країнами в плані економіки, вигідних митних умов торгівлі тощо. Для України досвід діяльності ALBA, хоч і не такої довгої, може виявитись доволі корисним для покращення діяльності ГУАМу.

Проблема ролі та впливу ALBA в латиноамериканському регіоні на сьогоднішній день не є достатньо дослідженою. Існують доволі протилежні точки зору щодо організації та її діяльності, як доволі скептичні (Martin W. Lewis), так і більш позитивні (Joel D. Hirst). Так, Martin W. Lewis вважає, що при аналізі діяльності ALBA нам слід зважати на фанатичну прихильність фактичного лідера організації Уго Чавеса до ідей Симона Болівара [5]. Тому можна вважати, що проект був створений не на підґрунті наукових обґрунтувань подібної моделі співпраці а скоріш за все на ідеологічному і пропагандистському підґрунті. Також критики ALBA вважають що організація загрожує стабільності в регіоні та може завдати шкоди уже існуючим інтеграційним об'єднанням, таким як Mercosur, Andean Community, та Caribbean Community.

З іншого боку Joel D. Hirst вважає проект ALBA доволі успішним і наводить різні позитивні цифри і факти діяльності інтеграційної організації за роки її недовгого існування [4].

На думку автора, для аналізу впливу ALBA в регіоні слід розглянути наступні його складові :

Ідеологічна. Якщо глянути на політичну картину як на сьогодні склалась в Латинській Америці, то безумовно домінуючими тут є прихильники лівих ідей. Прагнучи зробити Соціалізм ХХІ ст. ідеологією всього регіону ALBA стає на чолі радикальних сил в регіоні. Маючи хороше підґрунтя в регіоні в якості «лівих» уподобань населення, вдала реалізація соціальних проектів ALBA може привести до поширення нової економічної моделі співпраці на весь регіон. Другою важливою складовою є антиамериканська риторика даного об'єднання. ALBA дублює МВФ, Світовий Банк пропонуючи реальну альтернативу. Таким чином ALBA має всі шанси стати провідним гравцем в регіоні який буде відображати прагнення до регіоналізації у відповідь на американську глобалізацію і в подальшому очолити майбутній інтеграційний проект який зможе об'єднати всю Латинську Америку і зробити її менш вразливою і чутливою до США.

* студент 4 курсу спеціальності «міжнародні відносини» Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Науковий керівник: доц. Константинов В.Ю.

Геополітична. Внаслідок утворення і збільшення кількості членів ALBA в Латинській Америці виникло антиамериканськи налаштоване інтеграційне об'єднання. Стівен Коен на своїй карті геополітичних регіонів світу в Західній півкулі (1994 р.) виділяє «Англо-Америку і Кариби» та «Маргінальний пояс країн Південної Америки і Африки» який охоплює частину Південної Америки та Тропічну Африку. Показовим тут є те, що країни-члени ALBA, окрім Болівії згідно з таким районуванням входять до «Англо-Америку і Карибів» [2, с.170]. Таким чином в одному геополітичному регіоні в якому домінують США виникає новий гравець, що претендує на роль об'єднаного центра проти США. Стратегічно країни-члени ALBA загрожують інтересам США, оскільки замикають кільцем Колумбію – одну із небагатьох «правих» держав Південної Америки. Колумбія виступає географічним щитом який прикриває Панаму і Панамський канал який є таким стратегічно важливим для США. З другої сторони Нікарагуа, яка є членом ALBA і ще за часів побудови Панамського каналу висувала ідею побудови такого каналу через свою територію, це є цілком реальним і сьогодні. Другою складовою є підвищений інтерес Китаю та Росії – опонентів США на міжнародній арені які вбачають в ALBA свого потенційного економічного та політичного союзника.

Економічна. ALBA пропонує соціально-економічну альтернативу економічній моделі США. Досягнувши успіхів у взаємній співпраці ALBA зможе залучати все нових членів, яким імпонуватиме спільний розвиток і взаємодопомога а не домінування. У випадку з ALCA мав існувати очевидний лідер – США. В ALBA ж виступають за принцип «сильніший допомагає слабшому». Згідно з ним Венесуела витратила більше 62 млрд. дол. на проекти ALBA [4]. Створення власної валюти і банку ALBA зменшує вплив долара на економіки об'єднання що робить їх стійкішими до нових глобальних економічних потрясінь та зменшує економічний вплив США в регіоні.

Отже ALBA має всі шанси стати центральним об'єднаним проектом в Латинській Америці. На сьогодні багато зусиль докладається щоб примирити між собою Венесуелу та Колумбію. Якщо вдасться дійти компромісу і по інших проблемних питаннях, то відкриваються двері для таких грандіозних проектів як CEALC, проект який має об'єднати Південну Америку та Кариби. В цьому проекті ALBA могла б стати інтегруючим елементом, який би поєднав між собою інші інтеграційні проекти, таким чином пришвидшити і зробити інтеграцію суто латиноамериканською, без участі США.

Література

1. Богатуров А. Современная мировая политика: Прикладной анализ. – М.: Аспект Пресс, 2010. – 592 с.
2. Марченко А. Геополитика: учебное пособие. - М.: ИНФРА-М, 2010 – 429 с.
3. James D. Cockcroft. Cambio de época. Rebelión , 09.05.2011[електронний ресурс - <http://www.rebelion.org/noticia.php?id=128025&titular=cambio-de-%E9poca>]
4. Joel D. Hirst. The Bolivarian Alliance of the Americas – Hugo Chavez's Bold Plan // Exchange. – 2010, Dec. 2010. №2
5. Martin W. Lewis. Global geopolitics. Latin America. [електронний ресурс - <http://itunes.apple.com/ru/itunes-u/global-geopolitics/id384240471>]
6. Teresa Arreaza. ALBA: Bolivarian Alternative for Latin America and the Caribbean. Venezuelanalysis, 30.01.2004 [електронний ресурс - <http://venezuelanalysis.com/analysis/339>]